

(което да прави циганите адекватни на ритъма на днешното обществено-историческо време).

Наред с това фиксирането на характеристиката „умни“ в етничния портрет на българите може да е свързано и със завоалираното (несъзнателно или подсъзнателно обусловено) прокарване на различие и дистанция между роми и българи по още една линия. Тя засяга дискретната дихотомия по посока на специфичната „приватизация“ на едно от двете основополагащи измерения на човешката душевност – рационалността и емоционалността. Ако българите са действително умни, това е вече неафиширано директно потвърждаване на убеждението или стереотипа на ромите, че те – българите – са преди всичко хора на разсъдък и разума, на хладната логика, на ума и на дисбалансиран статус спрямо прерогативите на емоционалността. При това положение ромите са поначало и етнично (генетично, природно и социално) предразположени да бъдат хора на душата, на сърцето, на емоционалността, на сензитивността и др. под. Тук вече начинът на световъзприемане, светоосмисляне, светотношение и светореагиране при едните или при другите се обуславя пряко или косвено и от тоталния характер на доминиращото в балансиращата опозиция „рационалност – емоционалност“, „ум – сърце“.

Изхождайки от подобна хипотеза, можем лесно да осъществим нейната верификация и апробация, като си припомним ранжировката на характеристиките от толерираната част от спектъра на етнопортрета на ромите сами за себе си. При такова положение неизбежно ще се убедим (още повече като сме дешифрирали и подсъзнателните интенции и инвенции в мотивационните ориентации за такова ранжиране), че **ромите импулсивно, интуитивно, неосъзнато или подсъзнателно толерират и фаворизират за себе си общностни и персонални признаци и човешки черти, включени главно в регистъра на „душевните качества“ на човека.** Музикалността, артистичността, безгрижието, задружността, общителността и др. са все такива белези на техния субект, които го инкрустират и предопределят възприемането му в очите на другите и в собствените му очи като човек с разтворена, щедра и широка за живота душа, за дълбочина и богатство, за ценене на емоционалността в целия диа-